

Please note! This is a self-archived version of the original article.

Huom! Tämä on rinnakkaistallenne.

To cite this Article / Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Manninen, R. (2020) Sivistan sopimus: Kikyt pois ja yleisen linjan mukaiset palkankorotukset. Toolilainen, 2020:2, s. 8 - 9.

URL: http://www.tool.fi/wp-content/uploads/2020/05/TOOL_2_2020_Netti-1.pdf

Sivistan sopimus: *Kikyt pois ja yleisen linjan mukaiset palkankorotukset*

Sivistan yksityisen opetusalan työehtosopimuksesta saatiin tulos 24.3. ja sopimus hyväksyttiin OAJ:n hallituksessa 27.3. Tätä kirjoitettaessa AVAINOTESin sopimusneuvottelut ovat edelleen kesken. Syynä tähän ovat pahasti jumissa olevat kuntaalan sopimusten neuvottelut, ja näiden neuvottelujen eteneminen tällä tietoa liittyy toisiinsa. Näin ollen tässä on yhteenvedoa vain Sivistan sopimuksen sisällöstä.

Lähtökohdat neuvotteluille olivat haastavat. Tiedossa oli, että kiky-tunnit olivat poistuneet muiden alojen sopimuksista ja että ne kompensoidaan erilaisilla työajan joustoilla. Tiedossa oli myös, että Sivistan tavoitteena oli heikentää erityisesti tekniikan ja liikenteen alan sopimuskirjauksia. Näistä lähtökohdista huolimatta sopimus syntyi ilman lakkoja ja muita työtaistelutoimia. Hyvä niin. Koronatilanne mullisti kevään toiminnot ihan riittävästi.

SIVISTAN SOPIMUS ON kestoaltaan 24 kk ja voimassa 1.4.2020–31.3.2022. Sopimukseen kuuluu kaksi yleiskorotusta. Ensimmäinen korotus maksetaan 1.8.2020 alkaen ja toinen 1.6.2021. Molempien korotusten suuruus on 1,1 %. Näillä yleiskorotuksilla korotetaan henkilökohtaisia palkkoja, taulukkopalkkoja sekä eurosuuruisia lisiä ja palkkioita.

Yleiskorotusten lisäksi jakoon tulevat paikallisesti jaettavat järjestelyerät. Ensimmäinen erä toteutuu 1.12.2020 alkaen ja toinen 1.12.2021. Molemmat erät ovat 0,5 % ja näiden erien suuruudet lasketaan kyseisen vuoden syyskuun

palkkasumman mukaan.

Kaikkien korotusten summaksi saadaan yhteensä 3,2 %:n korotus, joka on linjassa muiden alojen palkankorotusten kanssa.

KIKY-TUNNIT POISTUIVAT sopimuksesta ja vuosityöaika on jatkossa 1600 tuntia. Tämä muutos tulee voimaan 1.8.2020 paitsi niissä ammattikorkeakouluissa, jotka ovat kalenterivuosisuunnittelussa. Näissä muutos tapahtuu 1.1.2021. Näin jo sovittuja työaika-suunnitelmia ei tarvitse muuttaa kesken suunnittelukauden. Työaika-suunnitelman toteutumista tulee myös seurata säännöllisesti mutta työajanseurannan menetelmään sopimus ei ota kantaa.

KIKY-TUNNIT POISTUIVAT ammattikorkeakoulujen opettajien sopimuksesta ilman vastinetta ja työtaistelutoimia. Kuten tiedetään, muiden alojen neuvotteluissa tässä kohtaa on tarvittu järeitäkin toimia. OAJ:n neuvottelijoiden mukaan opettajien sopimuksesta ei ole löydettävissä kiky-tunneille korvaavaa elementtiä. Hallinto- ja tukipalvelupuolen sopimuksessa on joitakin kompensatioita. Samoin muiden opettajien ja yliopistolaisten sopimuksissa on kikyyn liittyviä työajanjoustoja.

SITOMATTOMAN TYÖAJAN osuuteen uudessa sopimuksessa tuli muutos. 1600 tunnin työajasta vähintään 28 % on sitomatonta työaika. Näin ollen opettaja saa itse päättää työn ajan ja paikan vähintään 448 tunnin osalta. Osa tästä sitomattomasta työstä voidaan pitää kokonaisina viikkoina. Tämä muutos koskee kaikkia opettajia ja tulee käyttöön samoilla aikatauluilla kuin kiky-tuntien poistuminen.

Sitomattoman työajan muuttumiseen liittyy siirtymämääräys, jonka mukaan 31.3.2020 tekniikan ja liikenteen alalla olleisiin opettajiin sovelletaan käytössä ollutta sitomattoman työajan kirjausta. Heillä sitomattoman työajan osuus on 37,5 % (600 h) ja työnantaja

voi sijoittaa määrättävissään olevaa työtä 35 viikon ajalle. Jos opettaja siirtyy töihin toiseen ammattikorkeakouluun, siirtymämääräystä ei enää tarvitse hänen kohdallaan noudattaa. Aina voi tietysti sopia paremmista ehdoista.

Tiivistäen: 1.4. jälkeen palkatuilla tekniikan ja liikenteen opettajilla sitomattoman työn osuus on pienempi. Tämä siirtymämääräys koskee myös kaikkia 1.4. Sivistaan siirtyneitä ammattikorkeakouluja.

SAATAVUUSLISÄ OLI JO edellisissä neuvotteluissa kaksi vuotta sitten Sivistalle vaikea asia. Niin se oli nytkin ja siihen

Kuva: Taru Kurenniemi

esitettiin heti neuvottelujen alussa merkittäviä heikennyksiä. OAJ:n neuvottelijat saivat kuitenkin torpattua saatavuuslisän muutokset eikä tähän liity enää työryhmää, joka pohtisi saatavuuslisän poistamista. Saatavuuslisän säilyminen oli pitkän väännön tulos.

Sopimuksen allekirjoituspöytäkirjassa otetaan tässä vaiheessa kantaa vain yleisesti järjestelyerien jakamisen periaatteisiin. Ensimmäinen järjestelyerä 0,5 % käytetään paikallisesti työntäjän päättämällä tavalla työn vaatavuuden tai työssä suoriutumisen perusteella. Toisen samansuuruisen erän jakamisessa on eroja eri henkilöstöryhmien kesken. Hallinto- ja tukipalveluhenkilöstön erä jaetaan kokonaisuudessaan työnantajan päättämällä tavalla työn vaatavuuden tai työssä suoriutumisen perusteella. Opetushenkilöstön osalta puolet erästä käytetään tuntiopettajamääräyksiä käsittelevän työryhmän työhön ja toinen puoli jaetaan paikallisesti työnantajan päättämällä tavalla ja tässäkin tapauksessa työn vaatavuuden tai työssä suoriutumisen perusteella. Oleellista molempien erien jakamisessa on se, että niistä täytyy neuvotella ja sopia paikallisten luottamusmiesten kanssa.

ENSIMMÄISEEN järjestelyerään liittyen Sivistan sopimuksesta löytyy ns. koronauseke. Tämän perusteella koronavirusepidemiasta aiheutuneiden painavien taloudellisten syiden vuoksi 1.12.2020 jaettavan paikallisen erän suuruudesta ja maksuajankohdasta voidaan paikallisesti sopia toisin. Tämä tarkoittaa sitä, onko jaettava erä 0,5 % vai pienempi. Tästä täytyy sopia luottamusmiesten kanssa. Jos tätä lauseketta aiotaan käyttää, tulee olla pitävä näyttö siitä, että taloudelliset ongelmat johtuvat koronatilanteesta. Jos opiskelijoiden valmistuminen viivästyy tänä vuonna, sillä ei ole taloudellista vaikutusta vuonna 2020.

MITÄ MIELTÄ SOPIMUKSESTA nyt pitäisi olla? Kikyt poistuvat, saatavuuslisävääntöön saatiin ainakin välirauha ja palkankorotukset ovat yleisen tason mukaisia. Nämä ovat sopimuksen hyviä puolia. Sitomattoman työajan muuttuminen on heikennys uusille opettajille. Laboratorioinsinöörejä ei saatu kirjattua opettajaliitteeseen. Näistä huolimatta sopimus on luultavasti paras, mitä tässä tilanteessa oli mahdollista saada. Merkittävät heikennykset saatiin estettyä ja tästä kiitokset OAJ:n neuvottelijoille.